

پیشنهاد می شود تحقیقی راجع به تعیین درجه اهمیت عوامل محیطی موثر بر سقط بعمل آید.

پیشنهاد می شود تحقیقی راجع به بررسی تاثیر انواع مختلف مشاغلی که مادر هنگام بارداری به آن اشتغال دارد روی نتیجه حاملگی بعمل آید.

منابع:

1- Cambell, A.G. Mcintosh, N. Forrar and Arneil's. Text book of pediatrics . 4th edition. Churchill. livingstone, 1992.

2- Fanaroff, A.A. Martin, R.J. Neonatal perinatal medicine disease of the fetus and infant . fifth edition, Mosby year book. 1992.

3- Noori, P. " work and pregnancy ." Nursing Times . Vol . 87. No. 35. 1991. PP:58-59 .

حاملگی بعمل آید.

باتوجه به یافته های این پژوهش که نشان داده بود مادران شاغل شکم اول از لحاظ خطر زایمان زودرس و نوزاد کم وزن و مرگهای جنینی در معرض خطر بالایی بودند پیشنهاد می شود تحقیقی در ارتباط با مقایسه نتایج حاملگی مادران نخست زای شاغل و خانه دار بعمل آید.

باتوجه به یافته های این پژوهش در زمینه تاثیر مراقبت دوران بارداری روی نتیجه حاملگی و این نکته که شانس خطر مادران شاغل با افزایش تعداد مراقبتهای دوران بارداری نسبت به گروه شاهد افزایش می یافت ، پیشنهاد می شود تحقیقی راجع به بررسی نحوه مراقبت و کنترل مادران باردار در درمانگاههای مراقبت از مادران باردار بعمل آید.

باتوجه به نتایج این پژوهش که سقط خودبخودی در مادران شاغلی که در وضعیت مطلوب در دوران بارداری مشغول به کار بودند بیشتر از گروه دیگر بود ،

بررسی میزان بیماریهای سیستمیک همراه در بیماران مراجعه کننده جهت اعمال جراحی چشم قبل از بیهوشی در بیمارستانهای وابسته به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی در شهر تهران سال ۱۳۷۲ .

استاد آمار: آقای دکتر محمود محمودی ، عضو هیات علمی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران

چکیده پژوهش:

این بررسی توصیفی است که به منظور تعیین میزان بیماریهای سیستمیک همراه در بیماران مراجعه کننده جهت اعمال جراحی چشم قبل از بیهوشی در

پژوهشگر: سوسن میرزامحمدناظر ، کارشناس ارشد بیهوشی
استاد راهنما: آقای دکتر ولی الله حسینی، عضو هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران
استاد مشاور: خانم فرخنده مهربی ، عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی ایران

سیستمیک همراه دارند مرگ و میر بالاتری در برخورد داشت و از نظر طبقه بندی خطرات بیهوشی نیز در کلاس بالاتر قرار می‌گیرند.

هدف اصلی از بررسی میزان بیماریهای سیستمیک همراه قبل از عمل جراحی کاستن عوارض قابل پیشگیری ناشی از جراحی و بیهوشی است. اکثر داروهای بیهوشی دهنده خود سبب تضعیف دستگاهای حیاتی می‌شوند و توانایی عمل اثرات زیانبخش بیهوشی و جراحی بستگی به میزان طبیعی بودن تنفس، گردش خون، اعمال کبد، کلیه، غدد داخلی و سیستم عصبی مرکزی دارد. میلر (۱۹۹۰) می‌نویسد، اختلال در دستگاهای فوق در اثر بیماریهای سیستمیک همراه، بر مخاطرات بیهوشی می‌افزاید و آنرا در طبقه بندی بالاتری از نظر خطر بیهوشی قرار می‌دهد. اعمال جراحی چشم معمولاً "در سنین بالا انجام می‌شود که با افزایش سن احتمال بیماریهای سیستمیک همراه بیشتری شود و این بیماریها بر بیهوشی تاثیر می‌گذارند. بنابراین بررسی میزان آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و جهت تصمیم‌گیری برای تعیین نوع بیهوشی مورد استفاده قرار می‌گیرد. طبق آمار به دست آمده در آمریکا حدود ۱۰ میلیون نفر افراد بالغ دچار بیماریهای عروق کرونر هستند که سن آنها بین ۶۵-۳۵ سال و ۱۰-۵ درصد آنها نیاز به عمل جراحی و بیهوشی داشته‌اند. این بیماری مهمترین علت مرگ افراد بالاتر از ۴۵ سال است. قنادی (۱۳۷۰) می‌نویسد: در ایران دو میلیون و دویست هزار نفر مبتلا به دیابت می‌باشند که این بیماری یک عامل مهم در پیدایش بیماری عروق قلب می‌باشد. بنابراین نه تنها کنترل بیمار از نظر میزان قند خون قبل از عمل و در حین عمل از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است بلکه وضعیت قلبی و عروقی این بیماران بایستی بدقت بررسی شود. در بیمارانیکه مبتلا به فشارخون بالا هستند در صورتیکه قبل از عمل درمان نشده باشند در

بیمارستانهای وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شهر تهران سال ۱۳۷۲ انجام گردیده است. در این پژوهش ۲۰۰۰ پرونده بیمارانیکه دارای مشخصات واحدهای مورد پژوهش بوده‌اند از بین بیماران بستری شده در بیمارستانهای مورد پژوهش انتخاب گردیده و از نظر بیماریهای سیستمیک همراه، مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار کاربرگ مشاهده بود که شامل سؤالی در مورد وضعیت قلب و عروق، ریه، کبد، کلیه، دیابت، بیماری فشارخون و سکتة مغزی استخراج شده از پرونده بیماران بود. یافته‌های این پژوهش در ۲۰ جدول خلاصه شده و بصورت جداول توزیع فراوانی تنظیم گردید، ضمن اینکه انحراف معیار و میانگین محاسبه شده منعکس گردیده است.

یافته‌ها و نتایج پژوهش در مورد بررسی میزان بیماریهای سیستمیک همراه در بیماران مراجعه کننده جهت اعمال جراحی چشم قبل از بیهوشی ۶۹/۲ درصد بوده و بیماری فشارخون شایعترین بیماری سیستمیک همراه در این بیماران بوده است. پژوهشگر بر اساس یافته‌های تحقیق، کاربرد آن رادر پزشکی مورد بحث قرارداد و پیشنهاداتی برای پژوهش‌های بعدی ارائه نموده است.

بیان مسئله:

زمانی مهمترین مرحله یک بیماری را انجام عمل جراحی می‌دانستند و در این مرحله شانس زنده بودن بیمار بستگی به پاسخ او به بیهوشی داشت. هنوز هم بیهوشی امر بسیار مهمی است که باید با مهارت و شناخت بکار برده شود. طبق آمار انجمن پزشکان بیهوشی آمریکا میزان مرگ و میر در بیمارانیکه جهت اعمال انتخابی سرپایی مراجعه می‌کنند و هیچگونه ضایعه عضوی ندارند $\frac{1}{10000}$ تعیین شده است و در نزد بیمارانیکه ضایعه عضوی یا بیماریهای

حین عمل امکان بروز نارسایی قلبی و سقوط فشارخون افزایش می یابد.

چهارچوب پنداشتی:

چهارچوب پنداشتی این پژوهش براساس بیهوشی و ارزیابی قبل از آن تنظیم گردیده است که در این قالب بیماریهای سیستمیک همراه، در بیمارانی که مورد عمل جراحی چشم قرار می گیرند مورد بحث قرار می گیرد. حدود ۴۶ درصد از افراد سنین ۷۵ سال دچار کدورت عدسی هستند و با افزایش سن احتمال بیماریهای سیستمیک همراه بیشتر می شود که سبب افزایش مخاطرات بیهوشی می گردد و با وجود بیماریهای سیستمیک همراه، بیهوشی تابع ملاحظات خاص خود است که باید توسط متخصص بیهوشی در نظر گرفته شود. نظریه اینکه بیهوشی عمومی، سیستم ایمنی کل بدن را برای مدت ۷۲-۴۸ ساعت مختل می کند بدین ترتیب سلسله اقداماتی به منظور فراهم کردن شرایط مطلوب سیستم های مختلف بدن بیمار برای پذیرش یک بیهوشی بی خطر قبل از عمل صورت می گیرد که عبارتند از:

الف - تشخیص بیماریهای همراه

ب - درمان نسبی بیماریها قبل از عمل جراحی

ج - انتخاب روش بیهوشی مناسب

با افزایش سن احتمال بیماریهای سیستمیک همراه بیشتر شده که سبب افزایش مخاطرات بیهوشی می شود و با وجود بیماریهای سیستمیک همراه بیهوشی تابع ملاحظات خاص خودش است که توسط متخصص بیهوشی در نظر گرفته می شود.

اهداف پژوهش

الف - هدف کلی:

تعیین میزان بیماریهای سیستمیک همراه در بیماران

مراجعه کننده جهت اعمال جراحی چشم قبل از بیهوشی در بیمارستانهای وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شهر تهران سال ۱۳۷۲.

ب - اهداف ویژه:

۱- تعیین برخی از مشخصات واحدهای پژوهش

۲- تعیین بیماریهای شایع سیستم تنفسی در بیمارانی که جهت اعمال جراحی چشم بستری شده اند قبل از بیهوشی.

۳- تعیین بیماریهای شایع سیستم قلب و عروق در بیمارانی که جهت اعمال جراحی چشم بستری شده اند قبل از بیهوشی.

۴- تعیین بیماریهای شایع کبدی در بیمارانی که جهت اعمال جراحی چشم بستری شده اند قبل از بیهوشی.

۵- تعیین بیماریهای شایع سیستم کلیوی در بیمارانی که جهت اعمال جراحی چشم بستری شده اند قبل از بیهوشی.

۶- تعیین بیماری دیابت در بیمارانی که جهت اعمال جراحی چشم بستری شده اند قبل از بیهوشی.

۷- تعیین بیماری شایع عروق مغز (سکته مغزی) در بیمارانی که جهت اعمال جراحی چشم بستری شده اند قبل از بیهوشی.

سؤالات پژوهش:

۱- آیا بیمارانی که جهت اعمال جراحی چشم در بیمارستانهای وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بستری می شوند بیماریهای همراه دارند؟

۲- شایعترین بیماریهای همراه در این بیماران کدام است؟

نوع پژوهش:

این پژوهش از نوع توصیفی است. پژوهش توصیفی توصیف عینی، واقعی و منظم خصوصیات یک موقعیت یا یک موضوع است. به عبارت دیگر، پژوهشگر در اینگونه تحقیقات سعی می‌کند تا آنچه هست را بدون هیچگونه دخالت یا استنتاج ذهنی گزارش دهد و نتایج عینی از موقعیت بگیرد. این پژوهش یک مرحله ای است و بریک گروه از بیمارانی که قرار است جهت انجام جراحی انتخابی به اتاق عمل چشم مراجعه نمایند و از نظر سنی ۷۰-۴۰ سال دارند انجام شده است.

جامعه پژوهش:

جامعه این پژوهش را بیمارانی که در بخش های چشم بیمارستانهای وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بستری شده‌اند تشکیل داده است که جهت مطالعه بیماریهای همراه در آنها از پرونده‌شان استفاده شده است.

نمونه پژوهش:

نمونه پژوهش از بین جامعه پژوهش که دارای شرایط و معیارهای تعیین شده از طرف پژوهشگر بوده‌اند به تعداد ۲۰۰۰ مورد انتخاب شده است.

محیط پژوهش:

در این مطالعه محیط پژوهش بیمارستانهای وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شهر تهران می‌باشد و این بیمارستانها بدلیل آموزشی بودن و همکاری کارکنان این بخش ها و قابل استفاده بودن پرونده‌ها انتخاب شده و صرفاً جهت دست یافتن به نمونه‌های بیشتر بوده است.

ابزار گردآوری داده‌ها:

ابزار گردآوری داده‌ها برگ مشاهده است که شامل سؤالهایی در مورد وضعیت قلب و عروق، ریه، کبد، کلیه، دیابت، بیماری فشارخون و سکتة مغزی بوده که با مطالعه پرونده بیماران تکمیل شده است. برای تعیین اعتبار علمی از روش اعتبار محتوی استفاده شده است.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها:

یافته‌های این پژوهش در ۲۰ جدول خلاصه و بصورت جداول توزیع فراوانی تنظیم شد. ضمناً انحراف معیار و میانگین محاسبه شده منعکس گردیده است.

نتیجه‌گیری نهایی:

یافته‌ها و نتایج پژوهش در مورد بررسی میزان بیماریهای سیستمیک همراه در بیماران مراجعه کننده جهت اعمال جراحی چشم قبل از بیهوشی ۶۹/۲ درصد می‌باشد، بطوریکه بیماریهای ریوی ۱۷۲ درهزار، بیماریهای قلبی ۲۱۰ درهزار، بیماری کبد ۱۰ درهزار، بیماری دیابت ۶۳ درهزار، بیماریهای کلیوی ۱۸ درهزار، بیماریهای فشارخون ۳۵۰ درهزار و سابقه سکتة مغزی ۵ درهزار بود. ضمناً شایعترین بیماری سیستمیک بیماری فشار خون ۳۵۰ درهزار بوده است.

پیشنهادات برای کاربرد یافته‌ها:

- ۱- یافته‌های این پژوهش می‌تواند توجه متخصصین بیهوشی، کارشناسان ارشد بیهوشی و متخصصین چشم را به دقت نظر بیشتری در امر معاینات پزشکی بیماران تحت بیهوشی بخصوص سالمندان جلب کند.
- ۲- با مطالعه این پژوهش امید است افرادی که به نحوی نقش پذیرش و گرفتن تاریخچه پزشکی بیماران را

منابع:

1- Deborah, Wilson, " Anesthesia for patients with sever systemic dehilitation ". *Anesthesia protocols for spacific condition*. 1992. PP:491-494.

2- Fiesher, lee A. " preoprative myocardial Ischemia and infarction ". *international Anesthesiology clinics*". connecticat. Boston.1992.PP:1-13.

3- Milaskie ، WTC 2.R.M. Hah, G.M. "Diabetes and anesthesia the past decade ". *British journal of anesthesia* . 1992. PP:198-205.

عاهده دار هستند بادقت و توجه بیشتری مسئولیت خود را انجام دهند.

۳- امیداست پرستاران بخش های چشم نیز با آگاهی از بیماریهای سیستمیک همراه در بیماران، در نحوه مراقبت قبل و بعد از عمل تجدید نظر کرده و براین اساس اقدامات پرستاری ضروری را بهتر اعمال کنند.

پیشنهادات برای پژوهش های بعدی:

- ۱- بعلت گسترده بودن طیف بیماریهای سیستمیک همراه هرکدام از بیماریها بطور جداگانه تحقیق و بررسی شود و تاثیر آن بر تعیین روش بیهوشی مطرح گردد.
- ۲- بیماریهای سیستمیک همراه در سایر اعمال جراحی هم مورد پژوهش قرار گیرد.

بررسی نحوه ارائه مراقبت از بیماران مبتلا به مسمومیت حاملگی در بخش های زنان بیمارستانهای وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی شهر تهران (۱۳۷۲).

چکیده پژوهش:

این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که به منظور بررسی نحوه ارائه مراقبت از بیماران مبتلا به مسمومیت حاملگی بستری در بخش زنان بیمارستانهای وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی واقع در شهر تهران انجام گردیده است.

در این پژوهش تعداد ۶۵ بیمار مبتلا به مسمومیت حاملگی بستری در بخش زنان ۱۴ بیمارستان وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی شهر تهران، شهید بهشتی و ایران مورد مطالعه قرار گرفته اند.

پژوهشگر: صدیقه کریمی، کارشناس ارشد

پرستاری مادران و نوزادان

استاد راهنما: خانم دکتر منصوره یادآور نیکروش،

عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه

علوم پزشکی ایران

استاد مشاور: خانم فهیمه رحیمی ها، عضو هیات

علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم

پزشکی ایران

استاد آمار: آقای پرویز کمالی، عضو هیات علمی

دانشکده بهداشت دانشگاه تهران

Incidence of co-existing disease in patients undergoing eye surgery before anesthesia by: Soosan Mirzamohamad Nazer

This is a descriptive survey to define the incidence of co-existing disease in patients undergoing eye surgery before anesthesia in hospitals of the Ministry of Health and Education in 1993.

In this survey 2000 patients' records have been studied who were admitted to 10 hospitals. Collecting of data was done by checklist that contained questions about the condition of the heart and lungs, liver, kidneys, presence of diabetes mellitus or hypertension and previous cerebral vascular accident.

Findings of this study are summarized in 20 tables of frequency and standard deviation and mean values.

The incidence of co-existing disease in cases before anesthesia was 96.2 % with hypertension having the highest incidence among co-existing disease. These findings lead investigator to make some suggestions for follow-up research. Application of this study in medical areas especially in anesthesia of patients undergoing eye surgery.